

מה חדש באקדמיה?

הודעה על מכרז – האקדמיה ללשון העברית מבקשת בזאת הצעות מחיר לשירותי תיוג מורפולוגי של 400,000 מילים בעברית. התיוג ייעשה כמתואר במסמכי המכרז. ההתקשרות תהיה לתקופה של עד 17 חודשים. **לפרטים המלאים**

ערכת כרזות ליום העברית – מאות כבר רכשו את ערכת הכרזות החגיגית שהכנו במיוחד ליום העברית תשפ"ב. בערכה שמונה כרזות סגוגניות בענייני לשון ואוצר מילים ונוספת עליהן כרזה חגיגית גדולה ובה 22 אותיות האלף-בית מאוירות בהומור בלוויית עובדות מעניינות על כל אות ואות.

שימו לב: הערכות נמכרות במחיר עלות. המלאי מוגבל – **לפרטים ולרכישה**

השתתפו בחידון: מי חידש את המילה?

מילונאים, סופרים, זמרים, פרשנים ויוצרים – כולם מחדשים מילים בעברית. התדעו מי חידש כל אחת מן המילים? **השתתפו בחידון**

הינה סיפורה של מילה אחת: **צהלולים** הם קולות שמחה המקובלים בתרבות המזרחית (בערבית: זר'רדה, זר'אריד).

במילה 'צהלולים' משולבים **צהלות**, קולות שמחה, עם **הילולים** – מילה מן המקרא שפירושה המקובל הוא חג של שמחה והיא קרובה למילה הילולה שחדרה ללשוננו מן הארמית. המילה צהלולים אף מזכירה בצליליה את הקול "לו-לו-לו".

את המילה צהלולים הציע לאקדמיה המוזיקאי חיים אולילאל, והיא אושרה בשנת תשס"א (2001).

על הדגש התנייני

נשאלנו למה במילים כמו שלב ואָשָׁב מופיע בנטייה דגש חזק: שְׁלָבִים וְאָשָׁבִים. הדגש במילים אלו מכונה דגש תנייני (או מְשֵׁנִי).

דגש חזק הוא דגש המאריך או מכפיל את העיצור, והסיבות המרכזיות לו הן הידמות של עיצור לעיצור הסמוך לו (כמו במילים 'פל, מפל) או התבנית שהמילה שקולה בה (כמו במילים דָּבַר [בניין פיעל], סָבַל [משקל בעלי המקצוע]).

לעומתם דגש חזק **תנייני** תכליתו אחת: לסגור את ההברה שלפניו ובכך לשמר בה את תנועתה הקצרה.

תשובה חדשה באתר סוקרת את תהליך התפתחותו של הדגש התנייני

הירשמו להשתלמויות המקוונות

השתלמות בניקוד – אתם מתלבטים כיצד לנקד על פי הכללים? בואו ללמוד את כללי הניקוד. נפתח מחזור חדש להשתלמות מקיפה בת 12 מפגשים. **לפרטים נוספים ולהרשמה.**

נמשכת ההרשמה לסדנאות קצרות (של מפגשים יחידים):

סדנת עריכה שבה נערוך טקסט ונציע חלופות – **לפרטים ולהרשמה**

סדנת פיסוק בהשתתפות פעילה של הקהל – **לפרטים ולהרשמה**

סדנה להכרת כללי הכתיב המלא – **לפרטים ולהרשמה**

יען או בת יענה?

בת יענה היא מין עוף שנזכר במקרא. היא מוכרת מרשימת העופות הטמאים, היינו העופות האסורים במאכל על פי התורה: "וְאֵת אֵלֶּה תִּשְׁקָצוּ מִן הָעוֹף לֹא יֵאָכְלוּ... וְאֵת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֵת הַתְּחִמָּס וְאֵת הַשֹּׁחַף וְאֵת הַנֶּץ לְמִינֵהוּ". בספרי הנביאים והכתובים נזכרת בת היענה בהקשר של חורבן ושממה, למשל: "וְרָבְצוּ שָׁם צִיִּים וּמָלְאוּ בְּתֵיבָהּ אֲחִים וְשָׁכְנוּ שָׁם בְּנוֹת יַעֲנָה וְשִׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם" (ישעיהו יג, כא).

זיהוי בת היענה שנוי במחלוקת – בתרגומים העתיקים למקרא בת היענה מזוהה עם היען, הגדול בעופות שמשכנו במדבר. מנגד זואולוגים וחוקרי ארץ ישראל סוברים כי בת יענה אינה יען אלא עוף דורס לילי הדומה לאוח (ואולי תת־מין שלו). מכל מקום השם המקובל בימינו הוא **יען**, ולא בת יענה.

להרחבה בפרסום חדש באתר על היען, על בת היענה ועל הנעמית

מה תהיה החלופה לבייגל:

כערך או מעוג?

בארכיון שלנו מצויה גלויה משנת תרע"ב (1912) ששלח פינחס הלוי איש הורוויץ לאיש ועד הלשון העברית דוד ילין:

ראיתי ברשימת המלים אשר פרסם הועד בעתונים שבוע זה פה. והנה קבעו על הבייגל את השם "קערך" [ועד הלשון קבע כערך בכ"ף] (בלי ספק מפני כי בערבית יקרא ככה). ולפי דעתי במקום שנזכרו הקעכים בתלמוד, משם נראה שהם ריקים ואפילו בלשון הערבי כל פת נקיה אפילו שאין חור באמצעו "קערך" יקרא (לשון ערבי לא מוזרה ל!)

אשר על כן לפי דעתי יותר טוב היה לקבוע למאפה זה בשם "מעוג" כדי להבדילו משם "עוגה" וכבר מצינו שחז"ל השתמשו במלה זו במקום עגול כמו "עג עוגה ועמד בתוכה" [תענית ג, ח] בחוני המעגל.

להרחבה על כותב הגלויה, על הכערך ועל המעוג, וגם מה הייתה הצעתו של הורוויץ לשם הצבע צהוב.

שאלה בעברית

תמיכה באקדמיה

אם נתקלתם בבעיות תצוגה לחצו כאן לצפייה בדפדפן

להתראות באיגרת הבאה!